

ESTAT ESPANYOL

Tres nivells de govern: IRPF, IVA, alcohols, hidrocarburs i tabac.

Govern central: Impost de societats.
Comunitat autònoma: Successions i donacions, patrimoni, ITP i AJD, joc, mitjans de transport, electricitat i vendes minoristes d'hidrocarburs.
Local: IBI, IAE i l'impost sobre la circulació de vehicles.

Hi ha organismes recaptadors als tres nivells de govern:

- El Govern central recapta societats, els compartits, patrimoni, mitjans de transport, electricitat i vendes minoristes d'hidrocarburs.
- Les comunitats autònomes recapten successions i donacions, ITP i AJD i joc.
- Els municipis recapten els seus propis impostos.

Fons de compensació interterritorial.
 Assignacions per garantir nivell mínim serveis públics fonamentals (ensenyament i sanitat). No s'han aplicat mai.

Fons de suficiència. Característiques:

- Anivellament vertical.
- Efectes anivelladors erràtics.
- Indicador de necessitats: ús de moltes variables, sobreponderació variable renda per càpita, manteniment *status quo*.
- Indicador capacitat fiscal: recursos tributaris normatius.

Dades: Joan Corbera



El conseller d'Economia, Antoni Castells, un dels artífexs de la proposta de model de finançament català.

alguns aspectes a l'alça. En aquest punt és determinant el paper de CiU, formació indispensable per assolir consensos prou amplis en el procés de negociació de l'Estatut i del model de finançament.

Enric Rimbau

Camps es pentina per a la fotografia

La reforma de l'Estatut valencià és qüestió d'hores. Moltes menys de les que populars i socialistes han acumulat en un procés que culminarà en un text marc per a la resta.

La reforma estatutària valenciana ha fet que l'estiu s'avance a la primavera. I és que l'estira-i-arroña que des de fa setmanes mantenen PP i PSPV-PSOE s'assembla massa al mercat futbolístic, als eters serials amb què els mitjans de comunicació esportius omplen portades i portades, i que sempre tenen un mateix final: la fotografia del nou ídol mostrant, orgullós, la samarreta de la seua nova empresa.

El president de la Generalitat Valenciana, Francesc Camps, confia que hi haurà instantània. El líder de l'oposició, Joan Ignasi Pla, treballa durament en aquest sentit: va prendre les regnes de la negociació la setmana passada, quan el president estava de viatge oficial als Estats Units, i el ben cert és que no sols va desencallar allò que tots asseguraven que estava encallat, sinó que, a més, va obrir la porta al pacte definitiu proposant als conservadors una agència tributària valenciana que no s'anomena agència tributària valenciana i –prioritat absoluta a última hora– que el director general de Ràdio Televisió Valenciana siga nomenat per consens a les Corts.

Pla ha volgut rematar aquest procés de reforma amb Camps de fora estant. La jugada li ha donat cert protagonisme en un camp en què –no cal ser endeví per encertar-ho– el president obtindrà gairebé tots els rèdits. El PSPV-PSOE n'és

conscient, d'aquest risc. Camps, de fet, ja anuncià el passat dia 26 un acord absolut inexistent per a la reforma estatutària. Un pacte que havia estat possible, segons va dir, gràcies a una disposició transitòria que permetria al País Valencià assumir totes les millores d'autogovern que recolliren els altres estatuts en via de reforma. Si va ser capaç de felicitar-se en públic per aquest desig personal, però no real, quan el desig es faça realitat, les ànsies de capitalitzar l'èxit poden ser tan grans que, fins i tot enmig del festí, pensarà que els zaplanistes i l'oposició en general són amics íntims als quals ha convidat per celebrar-ho.

Una clàusula a la mànega. La disposició transitòria en qüestió ja es coneix com la "clàusula Camps". Comporta, resumidament, esperar a veure què passa amb la resta de reformes i, aleshores, demanar a l'estat les competències que a uns altres els han estat acceptades i que es voldrien com a pròpies. O siga, tancar la reforma indígena amb rapidesa i incloure-hi, més tard, possibles millores. Segons el conseller zaplanista Miguel Peralta, això podria arribar a significar –sempre que hi haguera consens a la cambra valenciana– que al País Valencià s'aplicara, per exemple, el pla Ibarretxe. Segons fonts socialistes, però, "no aporta absolutament res".

El PP ha redactat de nou la clàusula, i planteja dos nivells. Un, que qualsevol canvi de la legislació espanyola quant a cessió de noves competències a les autonomies s'aplicarà al País Valencià. I, en un segon nivell, que el Govern espanyol podrà tramitar un projecte de llei amb el Consell perquè qualsevol ampliació de competències a unes altres autonomies s'aplique al País Valencià sense haver de modificar novament l'Estatut.

Les mateixes fonts socialistes destaquen que aquest nou redactat "tampoc no introdueix cap element de millora; s'han encabotat que hi aparega, i a nos-

altres ens és igual, perquè no ens limita, encara que tampoc no ens aporta res. Es tracta de modificar l'àmbit competencial sense que es reforme l'Estatut. Avui es poden aplicar algunes competències sense cap reforma, com va passar amb la LOTRAVA (lleï orgànica de transferències al País Valencià). La clàusula ja s'aplica, sense que existesca”.

La clàusula va ser considerada, per alguns experts, com a inconstitucional. El PP, en el seu afany per tancar aquest procés, es podia atrevir a tant? Sembla que no. Un professor valencià de Dret Constitucional assegura que el va “sorprendre”, perquè, en efecte, no significa cap gran canvi. “L'estat, a petició del Govern valencià i a través d'una llei orgànica, podria millorar el text autonòmic, però dependria de les conjuntures polítiques de torn. És el mateix que va passar amb la LOTRAVA. Seria inconstitucional si no demanara permís al Govern espanyol”, rebla aquest professor.

Servei tributari valencià. Aquesta és la nomenclatura amb la qual els socialistes volen “endolcir” la seua proposta d'agència tributària pròpia. Una oficina que recaptaria, liquidaria, gestionaria i inspeccionaria els impostos. Els tributs estatals serien recaptats al País Valencià de manera consorciada amb l'Agència Tributària, la mateixa proposta que ha plantejat Manuel Chaves a Andalusia. Els socialistes valencians introdueixen, a més, organismes que resoldrien les queixes i les reclamacions sobre els impostos, a més de lluitar contra el frau. “Els impostos de l'estat, però, no els podem recaptar nosaltres, unilateralment, hem d'acordar-ho entre les comunitats autònomes i l'estat”, expliquen els negociadors socialistes, en clara al·lusió a la pròxima Conferència de Presidents, que ha de tenir lloc al juny. “Nosaltres, amb el servei tributari valencià, volem tenir l'eina perquè, quan es produeisca la descentralització funcional de la recaptació d'impostos, tenir-ho tot llest ací. Si no creem ara l'agència, renunciem *de facto* a un possible consorci amb l'estat per poder recaptar els seus impostos.” Els populars podrien donar el sí a l'agència que no es diu agència però que formalment ho seria, un pas endavant que valorarien molt els socialistes, farts de topar-se cada dia contra el “no a 17 agències”; ara

bé, el PP no acceptarà fàcilment que aquest servei tributari valencià tinga capacitat d'inspecció. El líder del partit a Catalunya, Josep Piqué, s'ha mostrat favorable a la proposta que defensen Pla i Chaves. El ministre d'Administracions Públiques, Jordi Sevilla, també. El president d'ERC, Josep-Lluís Carod-Rovira, ha arribat a demanar que Piqué faça veure a Francesc Camps i a Jaume Matas els interessos que les autonomies que tots dos governen comparteixen amb Catalunya.

Un model, el del finançament, que el PSPV-PSOE remet, doncs, a una negociació multilateral. “Compartim la filosofia del PSC, però l'increment de la participació de la Generalitat de Catalunya en els tributs de l'estat, del 33% al 50%, s'ha de pactar entre tots. No seria just que ells obtingueren el 50% i nosaltres ens quedàrem amb el 33%”, expliquen les fonts socialistes consultades.

La qüestió, però, és que en aquest terreny la sintonia entre Pla i Chaves és absoluta. Ja ho va deixar clar el cap del PSPV-PSOE durant la visita que fa cinc setmanes va retre al president andalús: “No als privilegis en finançament.”

La petita pantalla, el gran escull.

Poc després de tancar aquesta edició, Pla s'ha de tornar a reunir amb el portaveu del PP a les Corts, Serafín Castellano, per lligar els últims caps de la reforma. Tots dos han cedit en part dels seus posicionaments inicials, o això sembla. El PP podria acceptar la creació del servei tributari valencià..., però caldria una concessió última, que el PSPV-PSOE no havia explicitat fins ara que era innegociable: l'elecció del director de RTVV per tres cinquenes parts de les Corts, i no per la majoria del consell d'administració, com ara. Demanda inclosa en una de les cinc lleis que, pa-



ral·lelament a la reforma de l'Estatut, els socialistes pretenen retocar: a més de la llei de creació de RTVV; la de publicitat institucional, limitada en períodes electorals i amb major transparència; la del Consell Jurídic Consultiu, els membres del qual haurien de ser triats conjuntament entre les Corts i el Govern valencià, i no només per aquest últim; la llei electoral, que mantindria el 5% mínim necessari per accedir a l'hemicicle però que hauria d'"acostar-se" a la paritat de sexes, una mesura que també pensa aplicar el govern Zapatero, i la llei del Consell de l'Audiovisual, que hauria de ser un òrgan independent.

D'altres qüestions, com la carta de drets, poc se'n sap. Caldrà esperar la redacció definitiva. Si el PP no torna a fer marxa enrere, el Tribunal Superior de Justícia del País Valencià serà l'última instància a què apel·lar, tret dels casos de cassació. Els zaplanistes i també

Mariano Rajoy no ho veien amb bons ulls, però aquest, juntament amb la creació de les agències tributàries autonòmiques, pot ser el major avanç que accepte el PP respecte a la descentralització de l'estat.

EUPV s'ha desmarcat de tot el procés. "Els camins de la negociació no són els nostres", asseguren. I és que no s'ha aprofundit en cap dels quatre punts que ells consideren cabdals: unitat de la llengua, concert econòmic solidari, carta de drets i deures avançada i referèndum perquè els ciutadans voten la reforma en marxa. "Vam funcionar bé fins a la ponència, però acabat aquell procés va quedar clar que estàvem davant una cruïlla: ells [PP i PSPV-PSOE] agafaren un camí; nosaltres [l'Entesa], un altre. Ara veiem que es consoliden els plantejaments identitaris del 1982 [l'any de l'aprovació de l'Estatut valencià] i que no es tracta seriosament el gran proble-

ma d'aquest país, els recursos econòmics." El grup estudia fer una redacció alternativa o plantejar una esmena a la totalitat, i es mostra convençut que caldria "xuplar roda" del procés català, evitar les presses.

Víctor Campos, president en funcions durant la visita que Camps ha fet als EUA, ha ofert al seu transitòriament "homòleg" espanyol, José Luis Rodríguez Zapatero, l'Estatut valencià com un "as a la màniga" contra propostes com la que ha arribat de Catalunya sobre el finançament. I no li falta raó.

Així, el fervent culer Zapatero, que ha hagut d'esperar vora sis anys perquè el seu Barça tornara a guanyar la Lliga, no assaborirà del tot l'èxit, ja que aquest fet coincidirà amb el naixement de la primera reforma estatutària, una alegria molt més gran.

Víctor Maceda

